

สมชัย สุขเสถียร. (2568). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการผลิตทุเรียนพันธุ์หมอนทองภายใต้การผลิตทางการเกษตรที่ดี (GAP) ของเกษตรกรอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เทคโนโลยีการเกษตร). อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ฉิมเลี้ยง Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการผลิตทุเรียนพันธุ์หมอนทองภายใต้การผลิตทางการเกษตรที่ดี (GAP) ของเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทองอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรจำนวน 358 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสภาพทางสังคมของเกษตรกร มีตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการผลิตทุเรียนพันธุ์หมอนทองภายใต้มาตรฐาน GAP ของเกษตรกร ประกอบด้วย เพศ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ประสบการณ์เกี่ยวกับการผลิตทุเรียนพันธุ์หมอนทอง การเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และการเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเพศมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการผลิตทุเรียนพันธุ์หมอนทองภายใต้มาตรฐาน GAP ของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรอิสระอื่นมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับ 0.01 ปัจจัยสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร มีตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการผลิตทุเรียนพันธุ์หมอนทองภายใต้มาตรฐาน GAP ของเกษตรกร คือ การลงทุนในการดูแลทุเรียนพันธุ์หมอนทอง (บาท) ปริมาณการขายทุเรียนพันธุ์หมอนทอง การขายให้แก่โรงคัดบรรจุส่งขายประเทศจีน การจำหน่ายทุเรียนให้พ่อค้าคนกลาง และมีหนี้สินจากการทำสวนทุเรียน ซึ่งการลงทุนในการดูแลทุเรียนพันธุ์หมอนทองเป็นจำนวนเงิน (บาท) ปริมาณการขายทุเรียนพันธุ์หมอนทอง และการขายให้แก่โรงคัดบรรจุส่งขายประเทศจีนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับ 0.01 ส่วนการจำหน่ายทุเรียนให้พ่อค้าคนกลาง และมีหนี้สินจากการทำสวนทุเรียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ปัจจัยสภาพการผลิตภายใต้มาตรฐาน GAP มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการผลิตทุเรียนพันธุ์หมอนทองภายใต้มาตรฐาน GAP ของเกษตรกร คือ สถานที่เก็บรักษาสะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี และมีการป้องกันการปนเปื้อนของวัตถุแปลกปลอม วัตถุอันตราย และสัตว์พาหะนำโรค ซึ่งสถานที่เก็บรักษาสะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการผลิตทุเรียนพันธุ์หมอนทองภายใต้มาตรฐาน GAP ของเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับ 0.01 ส่วนมีการป้องกันการปนเปื้อนของวัตถุแปลกปลอม วัตถุอันตราย และสัตว์พาหะนำโรค มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งปัจจัยสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการผลิตทุเรียนพันธุ์หมอนทองภายใต้มาตรฐาน GAP มากที่สุด มีค่าร้อยละ 73.20 ($R^2 = 0.732$)

คำสำคัญ : ทุเรียน, การผลิตทางการเกษตรที่ดี, เกษตรกร

Somchai Sooksathian. (2025). **Factors Relating to the Success of Monthong Durian Production under the Good Agricultural Practice (GAP) of Farmers in Khlung District, Chanthaburi Province.** Thesis M.S. (Agricultural Technology). Thesis Advisors; Associate Professor Dr.Thaworn Chimliang, Ph.D.

Abstract

The objective of this research was to study factors relating to the success of Monthong durian production under the Good Agricultural Practice (GAP) of Monthong durian farmers in Khlung district, Chanthaburi Province. The studied samples were 358 Monthong durian farmers who registered with the Department of Agriculture. The tool used to collect data was a questionnaire. The statistics used for data analysis were: frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The results showed that the social factor, which affected the success in Monthong durian production under the GAP standard, consisted of five independent variables which were: gender, number of farm households, experience with durian production, membership of the farm housewives group, and membership of the community enterprise group. The gender variable significantly affected the success in Monthong durian production under the GAP standard at the 0.05 level, while the others significantly affected success at the 0.01 level. The economic factor, which affected the success in Monthong durian production under the GAP standard, consisted of five independent variables which were: production cost, income from sold durians, selling durians to packing houses for export to China, selling durians to middlemen, and debt from durian planting. The production cost, income from sold durians, selling durians to packing houses for export to China variables significantly affected the success in Monthong durian production under the GAP standard at the 0.01 level, while selling durians to middlemen and debt from durian planting variables significantly affected success at the 0.05 level. The durian production factor, which affected the success in Monthong durian production under the GAP standard, consisted of two independent variables which were clean and well ventilated storage of products and prevention of contaminants (hazardous substances and pests). The clean and well ventilated storage of products significantly affected the success in Monthong durian production under the GAP standard at the 0.01 level, while the prevention of contaminants (hazardous substances and pests) significantly